

#POGUMZA

Programska izhodišča
za nastop **VESNE**
na volitvah v Evropski
parlament 2024

**VESNA
ZELENA
STRANKA**

VLADIMIR PREBILIČ

vesnazelenastranka.si

KAZALO

- 4 DOGOVOR O ZELENEM IN SOCIALNO PRAVIČNEM PREHODU
PO MERI ČLOVEKA, NE LOBIJEV
- 4 SPREMEMBA PRAVIL EVROPSKEGA SOLIDARNOSTNEGA
SKLADA
- 5 EVROPA GRAJENA OD SPODAJ NAVZGOR
- 5 MLADIM DOSTOPNA IN STAREJŠIM ENERGETSKO
UČINKOVITA STANOVANJA
- 5 IZOBRAŽEVANJE / ZAPOSLOVANJE MLADIH
- 6 MI PLAČUJEMO DAVKE, NAJ JIH TUDI MILIJONARJI IN
MULTINACIONALKE!
- 6 OKOLJSKA KORUPCIJA
- 6 OBNOVA NARAVE IN OHRANITEV BIODIVERZITETE
- 6 ZDRAVA HRANA BREZ PESTICIDOV PO POŠTENI CENI
- 7 STOP MUČENJU ŽIVALI, MEGA INDUSTRIJSKIM FARMAM
IN DOLGEMU TRANSPORTU ŽIVALI
- 7 ZDRUŽENA EVROPA ZA VARNOST IN MIR
- 7 DEMOKRATIČNA EVROPA V BRAN OSNOVNIM ČLOVEŠKIM
PRAVICAM IN SVOBOŠČINAM
- 7 FEMINISTIČNA EVROPA, ENAKO(PRAVNO)ST SPOLOV
- 8 ZAKAJ NA EVROPSKE VOLITVE?

VESNA - zelena stranka na evropskih volitvah 2024 v ospredje postavlja ljudi kot skupnost vrednot in prizadevanj za vzdržno ter pravično prihodnost in **človeka** kot nosilca neodtujljive pravice do življenja, dela, ustvarjanja, izobraževanja ter sobivanja, v varnem, zdravem in čistem okolju.

Desetletja varljivega miru, neprekinjene gospodarske rasti, podobe tako imenovane socialne Evrope, obljub o večnih, zanesljivih, čistih in poceni fosilnih virih energije v trdnjavi Evropa so se pokazala v pravi luči. Vse to je bilo le navidezno.

Vojna se je dotaknila zunanjih meja Evropske unije, razkorak med 1 % najbogatejših in preostalih 99 % je najvišji v zabeleženih zgodovini. Hkrati izginjanje srednjega razreda nas vse siromaši.

Javno zdravstvo v Evropi in Sloveniji načrtno rušijo, **stanovanja mladim** postajajo popolnoma nedostopna, medtem ko je **starejša generacija** vse bolj prepuščena sama sebi in naenkrat soočena z do sedaj nepredstavljivo energetske revščino.

Pohlep po vse višjih dobičkih, ob navidezno nizkih cenah hrane v trgovinah, na naše mize postavlja hrano dvomljive kakovosti, ki je prepotovala tisoče kilometrov in ob tem pušča slovenske kmetije na robu revščine. Hkrati jih sili v uporabo škodljivih pesticidov in v zniževanje kakovosti pridelane hrane. Na slabšem smo potrošniki in kmetje.

Korupcija in neučinkovito vladanje Sloveniji zavirata investicije v nove tehnologije in v **okolju prijazno gospodarstvo**, ki bi nas peljalo med tehnološko najbolj razvite države. Slovenska politična in energetska elita sta si zamislili novo nesmiselno investicijo, ki je po velikosti primerljiva s trikratnikom škode v poplavah ali s štirikratnikom cene avtocestnega križa. Gre za novo jedrsko elektrarno, ki bi bila zgrajena čez dvajset let in bi zagotavljala večno, zanesljivo, čisto in poceni energijo. Enake laži smo slišali pri TEŠ 6!

Nobena izmed slovenskih univerz se ne uvršča med 500 najboljših univerz na svetu in naši_e najbolj uspešni_e študenti_ke si znanja pridobivajo v tujini.

Za Slovenijo je vrednost Evropske unije nedvoumna. Naša ustvarjalnost nima več meja. Naša varnost, minimalni standardi kakovosti hrane na naših krožnikih, postopno zaostreni pogoji za obratovanje naravi škodljivih industrijskih obratov, čezmejni vplivi onesnaževanja rek ali zraka, niso več zgolj naši problemi. Sami jih nikakor ne bi zmogli urejati.

Brez finančnih **sredstev Evropske unije za investicije v naših občinah**, za **razvoj kmetijstva, podeželja ter po škodi, povzročeni zaradi suš, požarov in poplav**, bi slovenski proračun že zdavnaj bankrotiral. Brez skupne valute in pogojev financiranja, ki ga uživamo kot članica Unije, bi se hrbtenica našega socialnega sistema že zdavnaj zlomila.

Toda Evropska unija si poleg finančne unije, trga dela, monetarne in fiskalne unije ne upa ustanoviti **socialne unije, energetske unije, evropske varnostne unije ter okoljske unije**. Delamo, bivamo in gibljemo se preko omejenih zmožnosti planeta. Interesi fosilne industrije, multinacionalnih podjetij in kmetijsko-kemične industrije uspejo vedno znova preložiti nujne prilagoditve načina življenja. Prelagajo jih v na videz ugodnejšo prihodnost, v čas, ko bo prepozno za nujne spremembe.

Tem lobijem, ob uveljavljeni in trdno zasidrani politično pragmatični, oportuni in koruptivni politični eliti, uspeva države članice Evropske unije naščuvati drugo proti drugi. Pred nami so skupni izzivi: prilagajanje podnebnim spremembam, demografski in migracijski tokovi,

varnost preskrbe s hrano, zdravili, prometna povezljivost in energetska samooskrba. Toda ozkoglednost posameznih držav, tudi Slovenije, nas vodi v zaostanek za predeli sveta, kjer moderna civilizacijska vprašanja rešujejo v okviru celostnih – skupnostnih rešitev.

VESNA - Zelena stranka pri teh vprašanjih in izzivih stoji **trdno na strani ljudi**, ne na strani interesov umazane industrije in vplivnih multinacionalk. **Trdno na strani človeka**, ki mu slovenska Ustava in Evropska listina človekovih pravic zagotavljata socialno varnost, osebno svobodo in pravico do zdravega življenjskega okolja, ki jo sprega konservativne in politično oportune evropske strankarske elite vztrajno rušijo.

Zato v okviru kampanje za Evropski parlament, skupaj z listo kandidatov_k za evropske poslance_ke, predstavljamo naše prioritete, ki jih bomo zastopali_e v Evropskem parlamentu in skupaj dosegli njihovo uresničitev:

DOGOVOR O ZELENEM IN SOCIALNO PRAVIČNEM PREHODU PO MERI ČLOVEKA, NE LOBIJEV

Izgradnja energetskega sistema, ki bo do leta 2040 skoraj v celoti temeljil na obnovljivih virih energije, bo upočasnila podnebne spremembe in ponovno zagnala evropsko gospodarstvo. Zagnali_e bomo ogromen evropski investicijski načrt v višini vsaj 200 milijard EUR letno, ki bo izboljšal socialni položaj ljudi, obudil gospodarsko rast in občutno izboljšal zaščito okolja in zdravja ljudi.

Naše investicije bodo izboljšale in pocenile javni potniški promet ter postavile sončne elektrarne na vsako primerno streho. S tem bomo ustvarili_e milijone kakovostnih delovnih mest v ključnih sektorjih, kot so gradbeništvo, energija in transport. Povečana uporaba obnovljivih virov energije in energetske preнове objektov bo vsem znižala mesečne stroške za energijo.

V Sloveniji bo možnost **izkoriščanja sončne energije postala pravica vsakega lastnika nepremičnine** in ne več predmet »dovoljenja« s strani upravljavca električnega omrežja. Izkoriščanje sončne energije ne sme biti privilegij bogatejših in tistih, ki so bili najhitrejši. **Sonce je od vseh nas!**

Dogovor o zelenem in socialno pravičnem prehodu bo financiran iz javnih sredstev, pridobljenih s prehodom iz obdavčitve dela na obdavčitev premoženja najbogatejših posameznikov, z obdavčitvijo korporacij, z ukinitvijo subvencij fosilni industriji in povečanjem finančnih zmožnosti EU.

SPREMEMBA PRAVIL EVROPSKEGA SOLIDARNOSTNEGA SKLADA

Sprožili_e bomo postopek spremembe pravil Evropskega solidarnostnega sklada na način, da bo **sanacija škode, ki je posledica vremenskih ujm in podnebnih sprememb večinsko financirana s strani Evropske unije**.

Podnebne spremembe so resnične. Uničujoče vremenske in naravne katastrofe Evropo udarijo vsako leto. Posledic suš, požarov, poplav in potresov večina držav ne more sanirati samih, ne da bi ob tem prekomerno obremenile svoje finančne vire in tako tvegale zlom javnih sistemov, kot so šolstvo, zdravstvo in socialni sistem.

Možnost pridobitve do 400 milijonov evrov iz Evropskega solidarnostnega sklada predstavlja 5 % dejanske škode po avgustovskih poplavah. Skupaj z evropskimi partnerji moramo najti način, da sanacija škode po poplavah Slovenije ne bo pahnila med še bolj zadolžene države članice in ogrozila nujnih vlaganj v razvoj.

EVROPA GRAJENA OD SPODAJ NAVZGOR

Oblikovali bomo **vstopno točko za izmenjavo informacij med Evropsko komisijo in župani_jami slovenskih občin**.

Razdrobljenost Slovenije na 212 občin predstavlja oviro pri pretoku informacij o finančnih in investicijskih možnostih evropskih vlaganj v razvoj lokalnih skupnosti ter skupnem nastopu županov pri pripravi investicijskih razvojnih projektov.

Verjamemo, da že najmanjša pomoč pri odpiranju vrat do informacij lahko naredi ogromno razliko.

MLADIM DOSTOPNA IN STAREJŠIM ENERGETSKO UČINKOVITA STANOVANJA

Mladi imajo pravico, da si ustvarijo samostojno življenje, pri čemer so osnovni pogoj **dostopna in kakovostna stanovanja**. Zaradi njihovega pomanjkanja in stalne rasti cen nepremičnin je naša odgovornost, da se borimo proti eksploziji cen najemnin z **investicijami v gradnjo javnih stanovanj** in z **omejitvijo oderuških najemnin**.

Pojem **medgeneracijske solidarnosti** mora zaživeti tudi na evropski ravni. Medtem ko si mladi stanovanj ne morejo privoščiti, starejši finančno niso sposobni obnove in novih investicij v svoja stanovanja, ki bi zadostila energetskim potrebam vročih poletij in hladnih zim ter z vgradnjo solarnih panelov znižala višino stroškov ogrevanja in hlajenja.

Vsak dom mora biti topel pozimi in primerno hladen poleti. Naš Dogovor o zelenem in socialno pravičnem prehodu bo zagnal investicijski in obnovitveni projekt največjega obsega s ciljem zadostiti potrebam po čisti energiji ter **izkoreninjenju energetske revščine**.

IZOBRAŽEVANJE / ZAPOSLOVANJE MLADIH

Dostopno kakovostno javno izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje morajo biti na voljo vsem v Evropi, ne glede na to, kje živijo in kakšen je njihov materialni položaj. Izobraževanje je eden izmed ključev za premagovanje neenakosti in za napredek pri zelenem prehodu. Pomaga nam ohranjati prvenstvo znanosti in kulture.

Delovna mesta v novih zelenih panogah bo mogoče zapolniti le, če bomo imeli ljudi, ki so zanje usposobljeni. Smo goreči_e zagovorniki_ce programa **Erasmus+** in priložnosti, ki jih prinaša. Uvedli_e bomo načelo enakosti, ki zagotavlja, da učeči_e se, ki si drugače ne bi mogli_e privoščiti programa Erasmus+, prejmejo dovolj denarja, da v celoti financirajo svoj čas v tujini. Erasmus+ mora biti enako dostopen vsem, ne glede na državo ali socialno ozadje.

Uvedli_e bomo projekt skupnega zelenega izobraževanja in usposabljanja, ki bo omogočil povezovanje šol, univerz in centrov za usposabljanje po vsej Evropi. Državlјanska vzgoja o EU, vključno z vzgojo proti ekstremizmu, sovraštvu in rasizmu, mora postati del učnih načrtov na ravni EU. Naložbe v izobraževanje so ključni del naših predlogov za financiranje

prehoda in vsem je treba omogočiti priložnost za učenje in pridobivanje veščin, ki jih potrebujemo za prihodnost.

MI PLAČUJEMO DAVKE, NAJ JIH TUDI MILIJONARJI IN MULTINACIONALKE!

Zmanjšali_e bomo davčno breme zaposlenih in tako poskrbeli_e, da bodo njihove denarnice na koncu meseca debelejše.

V prihodnost zavrto gospodarstvo stavi najprej na ljudi in na okolje, ne na pretirane dobičke multinacionalk in super bogatih posameznikov_ic. V času, ko je vsaka milijarda evrov potrebna za pomoč najbolj ranljivim in za spopadanje s posledicami podnebnih sprememb in okoljskih nesreč, je zločin dopuščati izjeme najbolj privilegiranim.

Uvedli_e bomo minimalno stopnjo davka na kapitalske dobičke, evropski davek na premoženje in zaustavili izogibanje plačil davkov s strani multinacionalk. Ultra-dobičkarje bomo ustavili_e z davkom na izredne in neupravičene dobičke in dokončno uvedli_e davek na finančne transakcije.

OKOLJSKA KORUPCIJA

Pri večini lokalnih okoljskih problemov v Sloveniji gre v resnici za korupcijske probleme. Ti pogosto ne nastanejo zaradi slabih predpisov, temveč zato, ker se nekdo ne drži predpisov, nekdo tretji pa ne ukrepa, ko bi moral.

Veliki onesnaževalci imajo veliko lobistično moč, pridobljeno z velikimi in drobnimi koruptivnimi ravnanji. Ljudje se pogosto slepijo v prepričanju, da gre za neki težko rešljiv problem in so hkrati v strahu pred zapiranjem delovnih mest. V resnici bi morali_e **na prvo mesto postaviti zdravje ljudi**, spoštovanje predpisov in uvajanje sodobnih čistih tehnologij. Tako bi se izognili_e Lafargu, Salonitu in podobnim težkim zgodbam. Ne smemo dovoliti, da bogate korporacije izvozijo umazano tehnologijo v manj premožne države, kjer vse posledice nosijo lokalni prebivalci_ke.

Skrbeli_e bomo za dosledno spoštovanje okoljskih predpisov in za močno okrepitev okoljskih inšpekcijskih služb. Zavzeli_e se bomo za odločen pregon okoljske korupcije in predlagali_e ustanovitev okoljske policije, ki bo sposobna pravočasnega ukrepanja.

OBNOVA NARAVE IN OHRANITEV BIODIVERZITETE

Evropi moramo vrniti naravo in obnoviti dragocene ekosisteme, ki se soočajo z uničenjem.

Ustavili_e bomo nadaljevanje izumiranja živalskih in rastlinskih vrst in zaščitili_e vsaj tretjino evropskega kopna in morja, vključujoč močvirja, gozdove, reke in jezera. Borili_e se bomo za Evropo, ki ne bo onesnaževala, za čist zrak in vodo ter proizvode brez vsebnosti nevarnih strupov.

Strupene pesticide, kot je **glifosat, bomo umaknili_e iz naših polj**.

ZDRAVA HRANA BREZ PESTICIDOV PO POŠTENI CENI

Zdrava hrana po pošteni ceni mora postati evropska realnost, ne zgolj reklama. Milijoni Evropejcev_k občutijo visoke cene živil, medtem ko kmetijsko-predelovalni koncerni

nadaljujejo s škodljivimi praksami, ki uničujejo naše zdravje in onesnažujejo rodovitno zemljo ter pitno vodo.

Zato bomo vzeli_e **tretjino denarja**, ki ga EU danes namenja industrijskemu kmetijstvu in ga investirali_e **v trajnostno in ekološko usmerjeno kmetovanje**. Tako bomo dobili_e zdravo hrano po ceni, ki bo sprejemljiva tako potrošnikom_cam kot kmetom_cam.

STOP MUČENJU ŽIVALI, MEGA INDUSTRIJSKIM FARMAM IN DOLGEMU TRANSPORTU ŽIVALI

Živali si zaslužijo skrb in zaščito. Milijone Evropejcev_k je podpisalo zahtevo za dobrobit živali, zato bomo prepovedali_e krute industrijske mega-farme, vzrejo živali v kletkah, vzrejo živali za krzno, omejili transport živali in prepovedali prevoz živali na dolge razdalje.

ZDRUŽENA EVROPA ZA VARNOST IN MIR

Zeleni prehod je vedno povezan z vprašanjem varnosti. Doseči energetske neodvisnosti, graditi krožno gospodarstvo, imeti večji nadzor nad ključnimi tehnologijami in dobavnimi verigami nas bo naredilo neodvisne od avtokratov in varnejše pred različnimi grožnjami.

Zdaj, v času dvigajočih se avtokratskih režimov in vojne, moramo zgraditi **Unijo varnosti in miru**, ki bo govorila z enim glasom. Unijo, kjer Orban ne bo držal Evrope za talko. Unijo, ki si s partnerji prizadeva za mir, varovanje človekovih pravic in multilateralnost.

Evropa mora ostati solidarna z vsemi, ki delijo naše vrednote. Od prebivalcev v Ukrajini do pogumnih žensk z ulic Teherana. **Prihodnost Ukrajine je v Evropski uniji, prihodnost držav Zahodnega Balkana je v Evropski uniji.**

DEMOKRATIČNA EVROPA V BRAN OSNOVNIM ČLOVEŠKIM PRAVICAM IN SVOBOŠČINAM

Vzpon skrajne desnice nas dela še bolj odločne: Evropske zelene stranke bomo **branile demokracijo in pravno državo**. Še naprej bomo zagotavljali_e, da bodo javna sredstva koristila vsem državljanom_kam unije in ne avtokratom. Naredili_e bomo odločne korake, da ustavimo kršitve evropskega prava.

Naš boj za transparentnost in integriteto ter boj proti korupciji nima konca.

Borili_e se bomo proti vsaki obliki sovražnega govora in ravnanjem kot so seksizem, rasizem, antisemitizem, gonja proti gibanjem LGBTQ+ ter vsem oblikam izključevanja in sovraštva.

Borili_e se bomo proti konceptu 'Trdnjava Evropa' s ciljem zgraditi človeku dostojen azilni sistem, ki bo omogočal spoštovanje človeškega dostojanstva in osnovnih pravic in ne bo kriminaliziral beguncev.

FEMINISTIČNA EVROPA, ENAKO(PRAVNO)ST SPOLOV

Nadaljevali_e bomo s prizadevanji za ukinitve patriarhalnih družbenih vzorcev in izgradnjo pravične družbe. Največ pozornosti bomo posvetili_e ženskam in deklicam, ki sodijo v skupine prebivalstva, ki se spopadajo z revščino, slabim dostopom do izobraževanja in nasiljem.

Vedno in povsod se bomo borili_e proti nasilju nad ženskami in dekleti in iskali_e poti za povečanje pomoči žrtvam nasilja, temelječega na spolu.

ZAKAJ NA EVROPSKE VOLITVE?

Slovenija je ena izmed držav, ki močno zaupa v Evropsko unijo, hkrati pa se premalo zanima zanjo. V resnici se velik del usode Slovenije odloča na ravni Evropske unije. Državljanke in državljani pogosto niso dovolj seznanjeni_e z zakonodajo, ki se sprejema na evropski ravni, čeprav ta odločilno vpliva na njihova življenja. Še manj so seznanjeni_e z delom slovenskih poslancev_k v Evropskem parlamentu. Mnogi_e so prepričani_e, da ti_te delujejo in glasujejo v dobro Slovenije. V resnici pa pogosto glasujejo skladno s stališči njihovih evropskih poslanskih skupin, pri čemer zanemarijo slovenski interes ter voljo volivk in volivcev.

V takih razmerah je nastop na evropskih parlamentarnih volitvah pomemben izziv. Kandidati_ke VESNE – zelene stranke želimo **Evropo prinesiti v Slovenijo**. Aktivno se bomo trudili_e, da bomo volivke in volivce seznanjali_e z delom Evropskega parlamenta in poskrbeli_e, da bodo vedeli_e in razumeli_e pred kakšnimi odločitvami so evropski_e poslanci_ke.

Seveda bomo Slovenijo prinesli_e v Evropo. Zavezujemo se, da bomo glasovali_e skladno s slovenskimi interesi. Predvsem bomo skrbeli_e za interese državljanek in državljanov ter za interese čistega okolja. **Pravičen zeleni prehod je domača naloga sveta, Evrope in Slovenije.** Naša odločitev je, da domačo nalogo opravimo odgovorno, vestno in s skrbjo za blagostanje našega dela sveta.

Nastop na evropskih volitvah ni pobeg stran od Slovenije. Je vstop na evropski parket zato, da bi oblikovali_e tako evropsko kot slovensko politiko. Prevečkrat smo prepričani_e, da nekdo "odide v Bruselj" v resnici pa delo v Bruslju, v Ljubljani ali v Kočevju pomeni delo za iste ljudi, za državljanke in državljane Slovenije.